

Zakaj vrste v bankah

Vse prevečkrat se naši občani razburjajo nad počasnim delovanjem Ljubljanske banke in nad vedno slabšim nivojem njenih uslug. Očitki letijo na banko iz vseh strani: da je premalo ažurna z izpiski o stanju tekočih računov, pa žiro računov, da so vrste v bankah prav pošastne in da je čakanja mnogo preveč, še posebno pred vikendi in po njih, sploh pa okrog praznikov. Stopili smo v Ljubljansko banko na Trgu revolucije, kjer se je silna množica ljudi gnetla pred okenci za devizne varčevalce, medtem ko so bile vrste pred drugimi okenci — bil je ravno torek — precej manjše kot ponavadi. Pomislil sem, ali morda ne gre za nadaljevanje tiste male panike, ki je zajela nekateri devizni varčevalci potem, ko je bilo v nekaterih časopisih objavljeno, da razpolaga družbena skupnost z manj deviznimi sredstvi, kot jih je na deviznih računih občanov. To je v nekaterih krogih sprožilo zlonamerne govore, čaš da bodo zasežene devize in podobno in nekateri paničarji so dvignili naravnost bajne devizne »prihranke«. Ne glede na to, da tudi zasebna sredstva na deviznih (in drugih) hranilnih vlogah spadajo v državne devizne rezerve in se kot vsaka vloga v banki obračajo (posojajo) če-

tudi to vlagatelj-občan ne odobri, ne da bi jih bilo treba zaseči, sem povprašal za mnenje tudi tovariša Bojana Kardelja, pomočnika direktorja sektorja za stike s prebivalstvom in blagajno, ki je v pritličju nebotičnika Ljubljanske banke in v katerem je zaposlenih 195 ljudi.

»Res je pri deviznih vlogah precejšnja gneča, toda taka situacija je vsako leto ob tem času. Ljudje se odpravljajo na smučanje v tujino iz zato dvigajo devize.«

»Torej ne bi mogli reči, da je dvigov kaj bistveno več ali da ljudi prijema nekakšna mrzlica, o čemer se potihem govori?« »To je nesmisel. Res smo zabeležili nekaj dvigov visokih vsot, toda to je bolj izjema in redkejši primer.«

Občani se pritožujejo, da dobivajo obvestila o stanju na svojih tekočih računih precej počasi in z zamudo. Tudi meni se to dogaja.«

»To ne drži. Mi obveščamo stranke trikrat mesečno: 8., 18., in 28. Če so bili vmes izdani čeki in jih je delovna organizacija prinesla v banko, so tu tudi vpisani. Poglejte!« je dejal in prinesel iz svoje pisalne mize kupe izpiskov iz tekočega računa ter jih primerjal s taloni čekov ter pokazal, da so razen red-

kih, kjer gre za brezbriznost delovne organizacije, ki so jih prejeli, vsi vpisani in stanje sredstev ažurirano. »Jaz plačujem vse s čeki in praktično nimam nobenih težav.« Za takrat me je prepričal, ko pa sem doma dobil 19. jan. izpiske o čeki iz 26. decembra sem spet zapadel v skepso.

»Lastniki žiro računov, tudi jaz med njimi, se večkrat pritožujemo, da dobivamo obvestila precej pozno, tudi 14 dni in več od izdanega virmanškega naloga. Kdo je kriv za tako počasno poslovanje?«

**SODELUJTE
V VAŠEM
ČASOPISU
— PIŠITE NAM!**

»Veste, vzroki so različni. Največkrat vam delovna organizacija, od katere pričakujete nakazilo (honorar ali kaj podobnega) obljubi, da je že nakazala, pa sredstev še ni prenesla. Na drugih mestih do zamud skorajda ne pride.«

Reči moram, da je Bojan Kardelj prav prijazen človek in simpatičen sogovornik, ampak s tem odgovorom, čeprav ga je še malo dopolnil,

me ni popolnoma prepričal, res pa je vestno branil bančne barve in me poskušal speljati na druge probleme.

»Nakazila na žiro račune so se vodila preko računalniških terminalov. Na začetku je to prav dobro funkcioniralo, zadnjih nekaj mesecev pa je skoraj čudež, če kdaj delajo. Zato moramo občani semkaj v centralo, kjer nam vpišejo stanje v hranilno knjižico (kdor ima pač prenos) da lahko svoje denarce dvignemo. Včasih smo to brez posebne gneče opravili v katerikoli banki, danes pa je to povezano s komplikacijami

Kako to, da terminali ne delajo, kot bi morali?«

»Nabavljali smo novo opremo od IBM, ki naj bi racionalizirala poslovanje, žal pa še ni steklo, kot bi moralo, ker imamo pri uvajanju in prenosu nekaj težav. Mislim pa, da sedaj pogosteje delajo.« »Moram vam priznati, da tega že dolgo nisem videl in da danes tudi ne obratujejo.«

Bojan Kardelj se je opravičil in se čez nekaj trenutkov vrnil. »Prav imate, tudi danes ne delajo.«

»Vrniva se še enkrat k vrstam. Dogaja se, da občani vse predolgo čakajo za prav nezahtevne bančne operacije. Konkretno: mojemu očetju se

je v četrtek dopoldan dogodilo, da je samo za vpis pokojnice v LB Moste čakal štirideset minut, v vrsti pred njim pa je bilo samo sedem ljudi.«

»Morda včasih res malce zaškriplje. Toda postaviti se morate tudi v kožo bančnih delavcev. Delo v turnusih, delo s strankami, vedno večji obseg dela, ki nam ga nalaga družba, od osebnih dohodkov, ki se izplačujejo preko knjižic in tekočih računov do kreditiranja, ki se sedaj izvaja skoraj samo preko banke. To je ogromno delo, saj so imele velike delovne organizacije zaposlenih po deset in več ljudi, ki so se ukvarjali samo s kreditiranjem občanov. Glede na resolucije pa število zaposlenih ne glede na večji obseg dela ne smemo povečevati. Tudi v nove investicije ne bomo šli in bomo letos odprli samo dve podružnici, v Ljubljani pa še to manjši v Vrhovcih in v Rožni dolini. Pri nas se sicer obračajo velikanska sredstva, ker pa s presežkom dohodka upravljajo sovlagatelji, imamo mi, bančni delavci, od tega bolj malo in se oteparamo z različnimi težavami od neurejenega otroškega varstva za delavce v turnusu do marsičesa drugega, tudi osebnih dohodkov, ki niso ravno visoki, čeprav marsikje tako mislijo.«

Vito Komarc

Oživelili so družbeni sveti

Skupščina občina Ljubljana Center je na seji koncem januarja letošnjega leta — in sicer zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti ter družbenopolitični zbor — sprejela odlok o ustanovitvi upravnih družbenih svetov in ustanovitvi družbenih svetov občine Ljubljana Center.

Že leta 1977 so v statutu občine predvideli možnost oblikovanja družbenih svetov, ki naj bi podružljali področja, na katera je samouprava le malo vplivala. Vendar pa pred tremi leti marsikatera stvar, tako vloga kot pomen teh svetov, ni bila še povsem razjasnjena.

Zaradi tega, da bi izvedeli nekaj več o pomenu in vlogi upravnih družbenih svetov, smo vprašali podpredsednico izvršnega sveta skupščine občine Ljubljana Center Zoro Ude, kaj pravzaprav pomenijo družbeni sveti, in kako se je ta ideja preoblikovala od svojega nastanka dalje.

»Le malo ljudi je seznanjeno z vlogo družbenih svetov, saj je bila na začetku, ko smo začeli razmišljati o podružljanju uprave in politike, vloga družbenih svetov v marsičem napačno postavljena. Večkrat smo govorili, da naj

bi bili to organi, ki bi nadzorovali, tako upravo kot delovanje družbenopolitičnih skupnosti. Zakon o temeljnih družbenih svetov in o zveznih družbenih svetih pa je zadevo natančneje preciziral, saj ne gre več le nasplošno, za nadzorstvo temveč za podružljanje tistih področij življenja v naši samoupravni družbi, na katera ljudje do sedaj resnično niso imeli prevelikega vpliva. Gre za področje družbenega življenja, kjer smo z odlokom o ustanovitvi družbenih svetov oblikovali družbeni svet za razvoj samoupravnih odnosov in družbeni svet za družbenoekonomski razvoj, na področju uprave pa družbeni svet za (sekretariat) sektor za občno upravo, ki izvaja tudi nadzor nad zakonitostjo in pa družbeni svet za vprašanja uresničevanja davčne politike.

Najprej bi se dotaknila obli-

kovanja družbenega sveta za uresničevanje upravnega nadzorstva oz. sektorja za občno upravo.«

Sektor za občno upravo

Upravni družbeni sveti obravnavajo, vsaj tako je rečeno v odloku, vprašanja v zvezi z izvajanjem sprejete politike. Marsikdaj smo se morali v preteklosti sprijazniti z rezultati, ki niso bili odraz začetne politike, temveč posledica večkrat naključnih pojavov v naši družbi. Pogosto se srečujemo z nedoslednim izvrševanjem odlokov in zakonov ter drugih predpisov in splošnih aktov. Morda se sliši taka trditve pretirana, vendar se moramo zavedati, da številne OZD in tudi občani vse preradi iščejo »luknje« v zakonih, vse predobro poznajo pravice, pozabljajo pa na obveznosti. Po drugi strani pa je tudi res, da marsikdaj zaostaja uresničevanje pravic, ki izvirajo iz našega samoupravnega sistema in je to ovira za nadaljnji razvoj naših odnosov. Na tem področju smo zato že oblikovali sodišča združenega dela in postavili pravobranilce sa-

moupravljanja. Toda tudi ti ne morejo v celoti posegati v predpise in tolmačenja, ki so marsikdaj posledica trenutnih interesov. Zato naj bi družbeni sveti v sodelovanju z družbenopolitičnimi skupnostmi, v našem primeru z občino Ljubljana Center, že pri snovanju odlokov odpravljali posamezne nepravilnosti in v razmišljanja o oblikovanju takih aktov vnašali čimveč družbene prakse. Enako velja za uresničevanje predpisov. Marsikdaj so predpisi, zakoni in drugi akti dokaj togo tolmačeni, kar pa ima za posledico nekatere nepravilnosti. Družbeni sveti naj bi na tem področju v večji meri upoštevali realnost življenja in zagotavljali, da nekatere usmeritve, ki smo jih sprejeli v Sloveniji in Jugoslaviji, ne bi mogle biti tolmačene napačno. Vse prepogosto smo bili priča lokalnih interesov in takih ali drugačnih pritiskov. Družbeni sveti kot organ pa imajo za nalogo tudi odpravljanje teh pojavov.

Veliko pikrega je bilo že izrečenega, pa tudi napisanega, na račun samoupravnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti in upravnih organov. Morda celo več, kot je v resnici bilo potrebno. Toda vendarle se za tem skri-

va zrno resnice in vsa taka razmišljanja bomo morali pregledati in ugotoviti, kdaj gre za zamere na račun delovanja teh organov, ki so upravičene, kdaj je nezadovoljstvo posledica slabe informiranosti, verjetno pa bomo ugotovili, da so včasih nekatere pritožbe tudi neutemeljene.

Pri delu družbenega sveta za sektor za občno upravo sodelujejo poleg občinske skupščine in IS, občinske konference ZK, SZDL, sindikatov, ZSMS ter občinskega odbora zveze združenj borcev NOV, še predstavniki Inštituta za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani in sekretariata za občno upravo, ter strokovni in javni delavci, ki lahko v svetu sodelujejo kot posamezniki.

Družbeni svet za davčno politiko

Davčna politika, kot pomemben dejavnik razvoja ne samo drobnega gospodarstva, ampak tudi življenja nasploh, — saj lahko s tako ali drugačno davčno politiko pospešujemo izgradnjo stanovanj, združe-